

Maa- ja metsätalousministeriö
ruokaosasto
kirjaamo@mmm.fi
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

10.3.2014

**Asia: LAUSUNTO LUONNOKSISTA ELÄINTEN LÄÄKITSEMISTÄ KOSKEVIKSI
ASETUKSIKSI**

Viite: Lausuntopyyntö 27.1.2014; 197/14/2014

Lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Yleistä:

Eläinlääkäriliitto pitää hyvänä, että asetusluonnoksessa selvästi todetaan eläinlääkärin autonominen ammatti, että eläinlääkäri on sekä oikeutettu että velvollinen toteamaan eläimen sairauden ja määräämään sille itsenäisesti lääkityksen.

Asetuksessa lääkkeiden käytöstä ja luovutuksesta todetaan, että hoidon on oltava eläinlääketieteellisesti perusteltua. Eläinlääkärin eläimille antama hoito tulee aina olla tutkittuun tietoon perustuvaa. Tämän vuoksi liitto kannattaa muiden, kuin tieteellisesti tehokkaiksi todettujen aineiden (homeopaattisten valmisteiden) poistamista asetuksista. Homeopaattisilla valmisteilla ei ole todettu olevan vaikutusta eläimen hoidossa, joten nämä aineet tulisi jättää pois eläinlääkkeitä säätelevästä kansallisesta lainsäädännöstä.

Yleisenä huomiona liitto toteaa, että eläinlääkkeiden käyttöä ja luovutusta ja erityisesti valtioneuvoston asetuksessa 1088/2002 määritellyjä eläinlääkkeiden tuontia tulisi voida valvoa tehokkaammin.

1. ASETUS ERÄIDEN LÄÄKEAINEIDEN KÄYTÖN KIELTÄMISESTÄ ELÄIMILLE

Eläinlääkäriliitolla ei ole asetusluonnokseen huomautettavaa.

2. ASETUS LÄÄKKEIDEN KÄYTÖSTÄ JA LUOVUTUKSESTA ELÄINLÄÄKINNÄSSÄ

Liite 2 Lääkkeiden käyttö eläimille

Luku 1. kohta 3.

Tässä todetaan, että lääkkeitä ei saa käyttää eläimen suorituskyvyn ... ylläpitämiseen. Kuitenkin eläinlääkinnässä on kovin yleistä, että eläimen suorituskykyä ylläpidetään lääkityksellä, kuten insuliinilla ja digoksiinilla. Asetusluonnoksessa ei liene tarkoitettu tällaista suorituskyvyn ylläpitoa ja siksi kohdan teksti tulisikin muotoilla uudelleen.

Luku 1. kohta 9.

Kohdasta tulisi käydä selvemmin ilmi, mitä luonnonvaraisia riistaeläimiä tässä tarkoitetaan. Mikäli näin ei voida menetellä, liitto ehdottaa, että kohta muotoiltaisiin seuraavasti: ”Jos luonnonvaraisia riistaeläimiä lääkitään, eläimet eivät varoajan sisällä saa joutua elintarvikeketjuun.”

Luku 5. kohta 4.

Liitto suhtautuu varauksellisesti poikkeuksiin, joita esitetään annettavaksi kolmannen ja neljännen polven kefalosporiineille. Liitto esittää kiellettäväksi neljännen polven kefalosporiinit eläinlääkinnässä poikkeuksetta. Kansanterveyden kannalta on parempi, että antibioottiresistentit mikrobit poistuvat kierrosta.

Liite 3 Lääkkeiden luovutus

Luku 1. kohta 3.

Liitto pitää tätä kohtaa erittäin tarpeellisena. Vain eläinlääkäri voi ja hänen tulee itsenäisesti päättää mitä lääkkeitä eläimen hoitoon käytetään ja luovutetaan. On tärkeätä, ettei autonomista ammattia yritetä säädellä ammattikunnan ulkopuolelta.

Kohtaan tulisi kuitenkin lisätä tilanne, jossa eläintä hoitava eläinlääkäri on esimerkiksi lomalla. Tällöin hoitava eläinlääkäri voisi valtuuttaa toisen eläinlääkärin luovuttamaan tarvittavan lääkkeen eläimen jatkohoitoon.

Luku 1. kohta 5.

Kohta on vaikeasti luettava ja lause on pitkä. Liitto esittää, että kohta voitaisiin muuttaa esim. seuraavasti: ”Jollei eläinlääkäri ole itse tutkinut eläintä tai eläimiä hän saa luovuttaa lääkkeitä eläimen omistajalle tai haltijalle eläimen hoitoa tai jatkohoitoa varten seuraavilla edellytyksillä. Eläinlääkäri tuntee hyvin eläimen terveydentilan, kyseisen eläinten pitopaikan tai näistä tehtyjen laboratoriotutkimusten tulokset ja on varmistunut lääkityksen tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta äskettäin tehdyllä käynnillä eläinten pitopaikkaan.

Luku 1. kohta 6.

Liitto esittää, että asetusluonnoksessa otettaisiin kantaa myös itsehoitolääkkeiden luovuttamiseen.

Luku 2. kohta 3.

Liitto toteaa, että osan injektiona annettavien immunologisten valmisteiden luovuttaminen tulisi asetuksella kieltää. Seura- ja lemmikkieläinten immunologisten valmisteiden luovuttaminen tulee olla kiellettyä.

Toiseksi viimeiseen ranskalaisen viivan kohtaan liitto esittää lisättäväksi ”*yksinomaan* kivun lievitykseen hevosille”. Tällöin esimerkiksi hevoselle annettava rauhoitus kengityksen yhteydessä olisi ainoastaan eläinlääkärin harkinnan mukaan mahdollista.

Luku 3. kohta 1.

Liitto esittää, että kohtaan lisätään sana: ”...vain ensimmäistä rokotuskertaa seuraaviin yksittäisten *tuotantoeläinten* uusintarokotuksiin”.

Luku 4. kohta 1.

Tässä asetulusuonnoksen kohdassa on Eläinlääkäriliiton mielestä kohtuuttoman suuri lievennys rokotteiden luovuttamisessa siipikarjatilaille ja turkistarhoille. Näiltä pitopaikoilta ei edellytetä terveydenhuoltosopimusta eikä osallistumista säännölliseen eläinten terveydenhuoltoon. Liitto pitää huolestuttavana uhkaa, että elävä rokoteviruskanta leviää hallitsemattomasti.

Liite 4 Valtakunnallinen eläinten terveydenhuolto

Luku 2. kohta 1.

Liitto toteaa, että kohdassa mainituissa tilanteissa tulisi ensisijaisesti puuttua eläinten pitoolosuhteisiin.

Kaikissa varalle luovutettavissa lääkeaineissa tulee erityisesti huomioida myös käyttäjän turvallisuus. Osa asetulusuonnoksessa luovutettavaksi sallittavista aineista aiheuttaa osaamattomasti käytettynä käyttäjälle terveysvaaran. Eläinlääkäri tuntee koulutuksensa ansiosta lääkeaineiden haitat. Lisäksi eläinlääkäri on koulutettu käyttämään lääkeaineita asianmukaisesti ja varovasti.

Liitto vastustaa sikojen immunologiseen kastraatioon tarkoitettujen valmisteiden luovuttamista tuottajan käytettäväksi, ennen kuin saadaan lisää kattavaa tutkimustietoa immunkastraation vaikutuksesta sikojen käyttäytymiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin suomalaisissa sikalaolosuhteissa. Lisäksi Eläinlääkäriliitto vastustaa injisoitavien, loishäätöön tarkoitettujen valmisteiden luovuttamista varalle.”

Luku 3. kohta 2.

Jotta eläinlääkäri voisi vastata eläinten terveydenhuollosta ja varmistua lääkkeiden käytön asianmukaisuudesta, tulisi terveydenhuoltokäyntien tiheys nautojen pitopaikoissa olla vähintään seuraava:

- neljästi vuodessa, mikäli lypsylehmien määrä on alle 60
- kerran kuukaudessa, mikäli lypsylehmien määrä on 60-120
- joka toinen viikko, mikäli lypsylehmien määrä on 121-300
- joka viikko, mikäli lypsylehmien määrä on yli 300

Edellä mainituilla eläinmäärillä myös muiden eläinlääkärin tekemien toimenpiteiden, kuten sarvien poistojen, tiineystarkastusten ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden määrä pysyy kohtuullisena käyntiä kohden.

Vasikkakasvattamoissa tulee jokainen kasvatuserä pystyä tarkastamaan vähintään kerran.

Muissa nautojen pitopaikoissa, joissa on eri-ikäisiä nautoja, tulee käyntien määrä arvioida tapauskohtaisesti. Eläinten liikkuvuus pitopaikkaan ja sieltä edelleen on kovin erilaista ja kullekin pitopaikalle on voitava tehdä riskikartoitus. Jos eläimiä tuodaan pitopaikkoihin monesta eri paikasta ja eläimiä siirretään paljon, on myös voitava todeta, että tilalle ei voida tehdä kattavaa terveydenhuoltosuunnitelmaa. Tällöin tautitapaukset tulisi voida hoitaa ilman, että tilalle luovutettaisiin varalle lääkkeitä.

Liite 5 Tietojen antaminen eläinlääkärin käyttämistä ja luovuttamista lääkkeistä

Kohta 1.

Liitto katsoo, että on olennaista, että eläinlääkäri antaa tuottajalle kirjallisen selvityksen luovutettavista lääkkeistä välittömästi käynnillään. Tuottajan on merkittävät tiedot lääkityksestä kirjanpitoon mahdollisimman pian lääkkeiden tai lääkerahun annon jälkeen. Tällöin on myös olennaista, että varoajat ovat viipymättä eläinten omistajan tai haltijan tiedossa.

3. ASETUS ELÄINLÄÄKÄRIN LÄÄKEKIRJANPIDOSTA

8 § Lääkkeiden hankkimista, luovutusta ja hävittämistä koskeva kirjanpito

Luovutettuja lääkkeitä koskevasta kirjanpidosta on käytävä ilmi...

2) *eläimen ja eläinryhmän tunnistustiedot jne.* Tähän olisi syytä lisätä menettely esimerkiksi sikojen ja porojen osalta, joilla ei ole yksilömerkintää.

Hävitettyjä lääkkeitä koskevasta kirjanpidosta...

Liitto esittää, että tämä kohta poistetaan. Koska käytetyistä lääkkeistä ei tehdä käyttömäärämerkintöjä, ei lääkkeen kulutusta pysty seuraamaan. Sen vuoksi on mahdotonta arvioida eri hävitettävien lääkkeiden määriä. Kyseessä on yleensä vajaat lääkepullot, joiden sisällön määrää ei pysty arvioimaan. Lisäksi asiakkaat tuovat eläinlääkärivastaanotoille hävitettäväksi käyttämiensä lääkkeiden ylijäämiä, jolloin eläinlääkärin ostamien ja hävittämien lääkkeiden määrät eivät täsmää.

4. ASETUS TUOTANTOELÄINTEN LÄÄKITYKSESTÄ PIDETTÄVÄSTÄ KIRJANPIDOSTA

Eläinlääkäriliitto toteaa, että asetusluonnoksesta puuttuu sanktion mahdollisuus. Mikäli tuottaja ei toimi asetusluonnoksen mukaan, häntä ei sanktioida muutoin kuin täydentävien ehtojen tukien osalta.

5. ASETUS ELÄINTEN LÄÄKINTSEMISESTÄ ANNETUN LAIN 22 §:N TARKOITAMASTA LÄÄKEALAN TOIMJAN KIRJANPIDOSTA

Eläinlääkäriliitolla ei ole asetusluonnokseen huomautettavaa.

Liitto toteaa vielä yleisenä huomiona, että lainsäädännössä tulee selvästi määritellä se, voiko eläinlääkärin luovuttamista ja käyttämistä lääkkeistä ottaa voittoa. Lisäksi tulisi määritellä, että lääkkeiden käyttö ja luovutus on osa eläinlääkintää.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitto ry:llä ei ole asetusluonnokseen huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja